



SLOVENSKÁ REPUBLIKA

## UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 586/2024-16

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Petra Molnára (sudca spravodajca) a sudcov Petra Straku a Ľuboša Szigetiho v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], zastúpeného JUDr. Tomášom Sisákom, advokátom, Havlíčkova 16, Bratislava, proti upovedomeniu Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky sp. zn. IV/3 Pz 56/24/1000-5 z 27. augusta 2024 takto

### **r o z h o d o l :**

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

### **O d ô v o d n e n i e :**

#### **I.**

#### **Ústavná sťažnosť sťažovateľa**

1. Sťažovateľ sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 4. novembra 2024 domáha vyslovenia porušenia svojich základných práv podľa čl. 17 ods. 2 a čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) upovedomením generálnej prokuratúry sp. zn. IV/3 Pz 56/24/1000-5 z 27. augusta 2024 (ďalej len „namietané upovedomenie“). Ďalej v ústavnej sťažnosti ústavnému súdu navrhuje, aby namietané upovedomenie generálnej prokuratúry zrušil, a priznal tiež sťažovateľovi primerané finančné zadost'učinenie v sume 5 000 eur, ako aj náhradu trov právneho zastúpenia.

2. Z obsahu ústavnej sťažnosti a jej príloh vyplýva, že sťažovateľovi bolo uznesením vyšetrovateľa Ministerstva vnútra Slovenskej republiky, Prezídia Policajného zboru, národnej kriminálnej agentúry, odboru Bratislava sp. zn. PPZ-360/NKA-BA3- 2021 z 15. decembra 2023 (ďalej len „uznesenie o vznesení obvinenia“) vznesené obvinenie pre zločiny machinácie pri verejnom obstarávaní a verejnej dražbe, poškodzovania finančných záujmov Európskych spoločností a subvenčného podvodu. Sťažnosť sťažovateľa podaná proti tomuto uzneseniu o vznesení obvinenia bola zamietnutá uznesením Úradu špeciálnej prokuratúry sp. zn. VII/3 Gv 12/22/1000 z 13. marca 2024 (ďalej len „uznesenie o sťažnosti“). Proti uvedeným rozhodnutiam orgánov činných v trestnom konaní uplatnil sťažovateľ návrh na postup podľa § 363

a nasl. Trestného poriadku, ktorému generálna prokuratúra nevyhovela, o čom sťažovateľ informovala namietaným upovedomením s odôvodnením, že uznesenie o vznesení obvinenia v spojení s uznesením o sťažnosti obsahujú skutkové a právne závery, ktoré sú riadne odôvodnené, pričom sú zrozumiteľné a konzistentné a právna a skutková argumentácia prokurátora predstavuje relevantnú reakciu na sťažnostné námietky.

## II.

### Argumentácia sťažovateľa

3. Sťažovateľ v ústavnej sťažnosti argumentuje, že je namietané upovedomenie generálnej prokuratúry z ústavného hľadiska neutržateľné a pre nedostatok dôvodov nepreskúmateľné. V ústavnej sťažnosti prezentuje podrobnú argumentáciu, prostredníctvom ktorej sa snaží spochybníť dôkaznú situáciu v jeho trestnej veci, keď podľa jeho presvedčenia táto trpí absolútnou dôkaznou núdzou a nepokrýva subjektívnu stránku vyšetrovaného trestného činu, resp. trestných činov vo forme nepriameho úmyslu, a ani znaky spolupáchateľstva v podobe prezentovanej dohody. Označené námietky neboli podľa mienky sťažovateľa v odôvodnení namietaného upovedomenia generálnou prokuratúrou náležite zodpovedané, rovnako podľa jeho tvrdenia sú absolútne zmätočné a nepreskúmateľné závery namietaného upovedomenia v otázke škody, ktorá mala byť pri jednotlivých trestných činoch spôsobená.

## III.

### Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

4. Z obsahu argumentácie ústavnej sťažnosti sťažovateľa vyplýva, že sťažovateľ porušenie svojich označených práv vidí v postupe generálnej prokuratúry, ktorá sa nestotožnila so stanoviskom sťažovateľa o nezákonnosti jemu vzneseného obvinenia, a teda nevyhovela jeho návrhu na zrušenie dotknutých rozhodnutí orgánov činných v trestnom konaní, ktoré sťažovateľ považuje za nezákonné s ohľadom na obsah dôkaznej situácie.

5. Ústavný súd poukazuje na princíp subsidiarity zakotvený v čl. 127 ods. 1 ústavy, podľa ktorého môže ústavný súd konať o namietanom porušení sťažovateľových práv a vecne sa zaoberať jeho ústavnou sťažnosťou, ak sa sťažovateľ nemôže domáhať ochrany svojich práv pred iným súdom prostredníctvom iných právnych prostriedkov, ktoré mu zákon na to poskytuje. Zmysel a účel uvedeného princípu subsidiarity spočíva v tom, že ochrana ústavnosti nie je a ani podľa povahy veci nemôže byť výlučne úlohou ústavného súdu, ale je úlohou všetkých orgánov verejnej moci v rámci im zverených kompetencií. Všeobecné súdy, ktoré v trestnom konaní sú povinné vykladať a aplikovať príslušné zákony na konkrétny prípad v súlade s ústavou alebo kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou podľa čl. 7 ods. 5 ústavy, sú primárne zodpovedné aj za dodržiavanie tých práv a základných slobôd, ktoré ústava alebo medzinárodná zmluva dotknutým právnickým osobám alebo fyzickým osobám zaručuje. Ústavný súd predstavuje v tejto súvislosti *ultima ratio* inštitucionálny mechanizmus, ktorý nasleduje až v prípade nefunkčnosti všetkých ostatných orgánov verejnej moci, ktoré sa na ochrane ústavnosti podieľajú. Opačný záver by znamenal popieranie princípu subsidiarity ochrany ústavnosti ústavným súdom podľa zásad uvedených v § 132 ods. 2 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“)

(obdobne pozri sp. zn. III. ÚS 149/04, IV. ÚS 135/05, II. ÚS 137/2019, II. ÚS 386/2019, II. ÚS 124/2021, II. ÚS 428/2021).

6. V tejto súvislosti ústavný súd pripomína, že trestné konanie je od svojho začiatku až po jeho koniec proces, v ktorom sa v rámci vykonávania jednotlivých úkonov a realizácie garancií pre ochranu práv a slobôd môžu zo strany orgánov činných v trestnom konaní a súdov naprávať, resp. korigovať aj jednotlivé pochybenia. Spravidla až po jeho skončení možno na ústavnom súde namietat' pochybenia znamenajúce porušenie práv a slobôd označených v čl. 127 ods. 1 ústavy, ak tieto pochybenia neboli odstránené v priebehu samotného trestného konania. Pokiaľ by ústavný súd na túto skutočnosť neprihliadal, poprel by účel a zmysel opravných prostriedkov v trestnom konaní, ktorým je okrem iného aj náprava pochybení vo veci konajúcich orgánov verejnej moci (orgánov činných v trestnom konaní a súdov).

7. Ústavný súd poukazuje v prvom rade na ustanovenia § 215 ods. 1 Trestného poriadku, ktoré podľa výsledku dokazovania v prípravnom konaní umožňujú prokurátorovi zastaviť trestné stíhanie, ďalej na § 241 ods. 1 písm. f) Trestného poriadku, podľa ktorého v rámci preskúmania podanej obžaloby samosudca obžalobu odmietne a vráti vec prokurátorovi, ak zistí závažné procesné chyby. Takisto na § 285 Trestného poriadku, ktoré v závislosti od výsledku dokazovania vykonaného na hlavnom pojednávaní umožňuje vyniesť oslobodzujúci rozsudok. Ďalej poukazuje na ustanovenia § 306 a nasledujúcich Trestného poriadku, podľa ktorých je opravným prostriedkom proti rozsudku súdu prvého stupňa odvolanie, pričom obžalovaný ako osoba oprávnená podať odvolanie proti výroku rozsudku, ktorý sa ho priamo dotýka, môže toto odvolanie podať pre nesprávnosť výroku, ako aj pre porušenie ustanovení o konaní, ktoré predchádzalo rozsudku, ak toto porušenie mohlo spôsobiť, že výrok je nesprávny alebo že chýba. V nadväznosti na to odkazuje v konkrétnosti na ustanovenia § 321 ods. 1 Trestného poriadku, podľa ktorých odvolací súd zruší napadnutý rozsudok a) pre podstatné chyby konania, ktoré napadnutým výrokom rozsudku predchádzali, najmä preto, že boli porušené ustanovenia, ktorými sa má zabezpečiť objasnenie veci alebo právo obhajoby, b) pre chyby v napadnutých výrokoch rozsudku, najmä pre nejasnosť alebo neúplnosť jeho skutkových zistení alebo preto, že sa súd nevysporiadal so všetkými okolnosťami významnými pre rozhodnutie, c) ak vzniknú pochybnosti o správnosti skutkových zistení napadnutých výrokov, na ktorých objasnenie treba dôkazy opakovať alebo vykonať ďalšie dôkazy. Ďalej poukazuje na § 368 ods. 1 Trestného poriadku, podľa ktorého možno podať dovolanie proti právoplatnému rozhodnutiu súdu, ktorým bol porušený zákon alebo boli porušené ustanovenia o konaní, ktoré mu predchádzalo, ak je toto porušenie dôvodom dovolania podľa § 371 Trestného poriadku. V nadväznosti na to odkazuje na § 368 ods. 2 písm. h) Trestného poriadku, v zmysle ktorého sa rozhodnutím podľa odseku 1 § 368 Trestného poriadku rozumie (okrem iných) aj rozhodnutie, ktorým bol zamietnutý riadny opravný prostriedok podaný proti rozhodnutiu podľa písmen a) [rozsudok a trestný rozkaz] až g), alebo rozhodnutie, ktorým odvolací súd na základe riadneho opravného prostriedku vo veci sám rozhodol.

8. Z jednotlivých ustanovení Trestného poriadku citovaných v predchádzajúcom bode odôvodnenia tohto rozhodnutia vyplýva, že skutočnosti o prípadnej nezákonnosti vzneseného obvinenia namietané sťažovateľom potenciálne zakladajú (nie bez ďalšieho preukazujú, pozn.) dôvod na zastavenie trestného stíhania, odmietnutie obžaloby, oslobodenie spod obžaloby, podanie odvolania, prípadne dovolania v ďalšej etape trestného konania. Platná právna úprava trestného konania teda sťažovateľovi umožňuje v prípravnom konaní a v nasledujúcich štádiách trestného

konania v rámci uplatnenia práva na obhajobu domáhať sa právne účinným spôsobom ochrany svojich označených práv, v prípravnom konaní, pri preskúmaní obžaloby, v rámci hlavného pojednávania, následne prostredníctvom riadneho a mimoriadneho opravného prostriedku – odvolania a dovolania, kde je dozor konajúci prokurátor, konajúci súd, odvolací súd, prípadne dovolací súd oprávnený a povinný preskúmať opodstatnenosť tvrdení sťažovateľa o prípadnej nezákonnosti vzneseného obvinenia.

9. Vzhľadom na uvedené skutočnosti ústavný súd dospel k záveru, že sťažovateľ má v systéme trestného konania k dispozícii účinný prostriedok na dosiahnutie ochrany svojich práv v prípade uznania jeho argumentácie dozor konajúcim prokurátorom alebo všeobecným súdom oprávneným preskúmať podanú obžalobu a konať o podanej obžalobe, oprávneným konať o jeho prípadnom odvolaní či dovolaní. Za týchto okolností nie je daný dôvod, aby vstupoval v danej fáze do prebiehajúceho trestného konania vo veci sťažovateľa a neprípustne si tak predčasne uzurpoval právomoc iných orgánov verejnej moci. Pripomína, že nevyužitie označenej možnosti ochrany práv sťažovateľa nemožno nahradzovať ústavnou sťažnosťou podanou ústavnému súdu, ktorý môže konať len vtedy, ak fyzická osoba alebo právnická osoba nemá inú možnosť účinnej ochrany svojich práv (čl. 127 ods. 1 ústavy).

10. Vychádzajúc zo všetkých uvedených čiastkových záverov, ústavný súd vyhodnotil ústavnú sťažnosť sťažovateľa ako neprípustnú a ako takú ju podľa § 56 ods. 2 písm. d) zákona o ústavnom súde odmietol.

11. Ústavný súd vzhľadom na všetky svoje závery rozhodol tak, ako to je uvedené vo výroku tohto rozhodnutia.

**P o u č e n i e :** Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

**V Košiciach 19. novembra 2024**

**Peter Molnár**  
**predseda senátu**